

Na osnovu člana 16, člana 61. stav 1, člana 64. i člana 71. stav 1, Zakon o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj 32/02 i 102/09) i člana 14. stav 3. tačka a) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 39/09) generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine, donosi

**PRAVILNIK
O UTVRĐIVANJU POSTUPAKA ZA PROVOĐENJE INSPEKCIJA KOJE VRŠI
EVROPSKA KOMISIJA U OBLASTI ZRAKOPLOVNE SIGURNOSTI (*SECURITY*)**

Član 1.

(Predmet)

- (1) Predmet ovog Pravilnika je utvrđivanje postupaka za provođenje inspekcija koje vrši Evropska Komisija u oblasti zrakoplovne sigurnosti.
- (2) Ovaj pravilnik i njegov dodatak pružaju temelj za jedinstveno tumačenje Aneksa 17 Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (Čikaške konvencije).

Član 2.

(Primjenjivost)

Ovim Pravilnikom u cjelosti će se primjenjivati Dodatak I koji čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 3.

(Pojmovi)

- (1) Pojmovi „Zajednica“, „pravo zajednice“, „Ugovor o osnivanju Evropske zajednice“, „Službeni list Evropske unije“, „zračna luka Zajednice“ i „država članica“ iz Uredbe iz Dodatka I ovog Pravilnika, čitat će se u skladu s točkama 2. i 3. Dodatka II ECAA Sporazuma.
- (2) U smislu ovog Pravilnika pojam „nadležna vlast“ („*competent authority*“) iz Uredbe iz Dodatka I ovog Pravilnika, čitat će se kao „Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHDCA)“ i pojam „nacionalni revizor“ („*national auditor*“) iz Uredbe iz Dodatka I ovog Pravilnika čitat će se kao „ovlašteno lice BHDCA ili druga domaća ili strana fizička i pravna lica koja ovlasti BHDCA, sa liste zrakoplovnih stručnjaka BHDCA“.

Član 4.

(Dodaci)

- (1) Dodatak I, uz ovaj Pravilnik čini njegov sastavni dio.
- (2) Dodatak I iz stava (1) ovog člana predstavlja Uredba (EU) br. 72/2010 Evropske komisije od 26. januara 2010. godine kojom se utvrđuju postupci za provođenje inspekcija koje vrši Komisija u oblasti zrakoplovne sigurnosti u skladu sa članom 15. Uredbe (EC) br. 300/2008.

Član 5.

(Nadležnost za provođenje Pravilnika)

Za provedbu ovog Pravilnika i Dodatka I ovog Pravilnika nadležna je Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine, u okviru nadležnosti koje u području iz člana 1. Pravilnika ima na osnovu Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 39/09) kao i subjekti relevantni za provedbu mjera zaštite civilnog zrakoplovstva od akata nezakonitog ometanja u skladu s odgovornostima definiranim u Programu sigurnosti civilnog zrakoplovstva Bosne i Hercegovine broj: 02-04-2-002/08, odobrenog 31.01.2008. godine.

Član 6.

(Tumačenje)

U slučaju nejasnoća u tumačenju ovog Pravilnika i odredaba sadržanih u Dodatku I ovog Pravilnika, mjerodavan će biti tekst iz Dodatka I ovog Pravilnika na engleskom jeziku, kako je objavljen u „Službenom glasniku Evropske unije“.

Član 7.

(Usklađivanje propisa)

Program sigurnosti civilnog zrakoplovstva Bosne i Hercegovine će biti u potpunosti usklađen sa sadržajem ovog Pravilnika i Dodatka I ovog Pravilnika.

Član 8.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik i Dodatak I ovog Pravilnika stupaju na snagu osmog dana od dana njegovog objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Broj: 1-3-02-2-715-1/11
Datum: 12.05.2011.

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, s.r.

DODATAK I

UREDBA KOMISIJE (EU) br. 72/2010
od 26. januara 2010.
kojom se utvrđuju postupci za provođenje inspekcija koje vrši Komisija u oblasti
zrakoplovne sigurnosti

(Tekst od značaja za EEA)

EVROPSKA KOMISIJA,

Imajući u vidu Ugovor o funkcioniranju Evropske unije,

Imajući u vidu Uredbu (EC) br. 300/2008 od 11. marta 2008. Evropskog parlamenta i Vijeća o zajedničkim pravilima u oblasti zrakoplovne sigurnosti, a kojom se opoziva Uredba (EC) br. 2320/2002¹, a posebno član 15.,

S obzirom na to da:

- (1) Da bi pratila kako države članice primjenjuju Uredbu (EC) br. 300/2008 Komisija treba da vrši inspekcije. Organiziranje inspekcija pod nadzorom Komisije je potrebno da bi se provjerila djelotvornost nacionalnih programa kontrole kvaliteta.
- (2) Komisija i države članice trebaju zajedno raditi u toku pripreme i provođenja inspekcija koje vrši Komisija.
- (3) Komisija treba da ima mogućnost da u inspeksijske timove uključi kvalificirane nacionalne revizore koje joj na raspolaganje stave države članice.
- (4) Inspekcije koje vrši Komisija i izvještavanje treba da se provode u skladu sa utvrđenim postupkom, uključujući standardnu metodologiju.
- (5) Države članice treba da osiguraju brzo ispravljanje nedostataka koji se utvrde u toku inspekcija koje vrši Komisija.
- (6) Komisija treba da bude u stanju da vrši naknadne (follow-up) inspekcije da bi provjerila ispravljanje nedostataka.
- (7) Treba da postoji proces za rješavanje nedostataka koji se smatraju tako ozbiljnim da imaju ozbiljan uticaj na ukupni nivo zrakoplovne sigurnosti u Zajednici.
- (8) Mjere predviđene ovom Uredbom su u skladu sa mišljenjem Odbora osnovanog članom 19.(2) Uredbe (EC) br. 300/2008,

JE USVOJILA OVU UREDBU:

¹ Sl.g. 97, 9.4.2008, str. 72.

POGLAVLJE I PREDMET I DEFINICIJE

Član 1.

(Predmet)

Ova Uredba određuje postupke za provođenje inspekcija koje vrši Komisija da bi pratila kako države članice primjenjuju Uredbu (EC) br. 300/2008. Inspekcije koje vrši Komisija obuhvataju nadležna tijela država članica i odabranog aerodroma, operatore i tijela koja primjenjuju standarde zrakoplovne sigurnosti. Inspekcije se provode na transparentan, djelotvoran, usklađen i dosljedan način.

Član 2

(Definicije)

U ovoj Uredbi primjenjuju se slijedeće definicije:

1. 'Nadležno tijelo' označava nacionalno tijelo koje je odredila država članica prema članu 9. Uredbe (EC) br. 300/2008;
2. 'Inspekcija koju vrši Komisija' označava pregled postojećih kontrola kvaliteta i mjera zrakoplovne sigurnosti, postupaka i struktura koji provode inspektori Komisije da bi utvrdili nivo usklađenosti sa Uredbom (EC) br. 300/2008;
3. 'Inspektor Komisije' označava odgovarajuće kvalificirano lice koje je uposlila Komisija, ili lice koje je uposlila država članica, da na nacionalnom nivou provodi aktivnosti praćenja usklađenosti u ime nadležnog tijela, a koje je izabrano da učestvuje u inspekcijama koje vrši Komisija;
4. 'Odbor' označava Odbor osnovan članom 19(1) Uredbe (EC) br. 300/2008;
5. 'Nedostatak' označava neuspjeh da se udovolji zahtjevima utvrđenim u Uredbi (EC) br. 300/2008;
6. 'Nacionalni revizor' označava lice koje je uposlila država članica da na nacionalnom nivou vrši aktivnosti praćenja usklađenosti u ime nadležnog tijela;
7. 'Test' označava iskušavanje mjera zrakoplovne sigurnosti, kada se simulira namjera da se izvrši djelo nezakonitog ometanja radi testiranja djelotvornosti primjene postojećih sigurnosnih mjera;
8. 'Kompenzatorna mjera' označava privremenu mjeru ili jedan raspon mjera čiji je cilj u maksimalno mogućem obimu ograničiti nedostatak utvrđen u toku provođenja inspekcije prije nego što dođe do potpune popravke.

POGLAVLJE II OPĆI ZAHTJEVI

Član 3.

(Saradnja država članica)

Ne dovodeći u pitanje nadležnosti Komisije, države članice sarađuju sa Komisijom u ostvarivanju inspeksijskih zadataka. Ova suradnja mora biti djelotvorna u toku faza pripreme,

praćenja i izvještavanja.

Države članice preduzimaju sve neophodne mjere da bi osigurale da najava inspekcije ostane povjerljiva informacija da bi se osiguralo da neće doći do ugrožavanja procesa inspekcije.

Član 4.

(Provođenje ovlaštenja Komisije)

1. Svaka država članica osigurava da inspektorima Komisije bude omogućeno da provode svoje ovlaštenje da izvrše inspekciju sigurnosnih aktivnosti civilnog zrakoplovstva nadležnog tijela u skladu sa Uredbom (EC) br. 300/2008 i svakog aerodroma, operatora i tijela koje podliježe toj Uredbi.
2. Svaka država članica osigurava da, na zahtjev, inspektori Komisije imaju pristup svoj relevantnoj dokumentaciji koja je neophodna da bi se procijenila usklađenost sa zajedničkim standardima.
3. Kadgod se inspektori Komisije pri izvršavanju svojih dužnosti suoče sa teškoćama, date države članice svim sredstvima unutar svojih ovlaštenja pomažu Komisiji da u potpunosti izvrši svoj zadatak.

Član 5.

(Kvalifikacioni kriteriji za inspektore Komisije)

Da bi se kvalificirali za inspektore Komisije, inspektori Komisije moraju posjedovati relevantno teoretsko i praktično iskustvo i uspješno završenu obuku:

Obuku:

- a) provode službe Komisije;
- b) ona je početna i povratna;
- c) ona osigurava standard izvođenja koji je adekvatan da bi se utvrdilo da li se mjere sigurnosti primjenjuju u skladu sa Uredbom (EC) br. 300/2008.

Početna obuka uključuje i ispit.

Član 6.

(Učešće nacionalnih revizora u inspekcijama Komisije)

1. Države članice stavljaju na raspolaganje Komisiji nacionalne revizore koji mogu učestvovati u inspekcijama Komisije kao i u povezanoj pripremnoj i fazi izvještavanja.
2. Države članice dostavljaju podatke Komisiji o namanje jednom, a najviše pet nacionalnih revizora koji se mogu pozvati da učestvuju u inspekcijama Komisije.
3. Spisak svih nacionalnih revizora koje imenuju države članice, a koji ispunjavaju uvjete određene u članu 5., se godišnje dostavlja Odboru.
4. Nacionalni revizor ne učestvuje u inspekcijama Komisije u državi članici u kojoj je zaposlen.

5. Zahtjevi da nacionalni revizori učestvuju u inspekcijama Komisije se nadležnom tijelu pravovremeno dostavljaju, obično najmanje dva mjeseca prije nego što treba da se izvrši inspekcija.
6. Troškove koji nastaju zbog učešća nacionalnih revizora u inspekcijama Komisije, u skladu sa pravilima Zajednice, snosi Komisija.

POGLAVLJE III POSTUPCI ZA PROVOĐENJE INSPEKCIJA KOMISIJE

Član 7.

(Najava inspekcija)

1. Komisija najmanje dva mjeseca ranije najavljuje inspekciju nadležnom tijelu na čijoj teritoriji će se ona izvršiti.
2. Pred-inspekcijski upitnik koji treba da popuni nadležno tijelo se, kad je potreban, dostavlja u isto vrijeme kad i obavještenje o inspekciji, skupa sa zahtjevom za bilo kakvom relevantnom dokumentacijom. Popunjeni upitnik i sva tražena dokumentacija se dostavljaju Komisiji najmanje dva tjedna prije planiranog početka inspekcije.
3. Kada Komisija ima informacije koje sugeriraju da na nekom aerodromu postoje nedostaci koji mogu imati značajan utjecaj na ukupni nivo zrakoplovne sigurnosti u Zajednici, konsultira se nadležno tijelo date države članice, a period prethodne najave inspekcije se tada može skratiti na dva tjedna. U tom slučaju se ne primjenjuje stavak (1) i (2) ovog člana.

Član 8.

(Priprema inspekcija)

1. Inspektori Komisije preduzimaju pripremne aktivnosti da bi osigurali efikasnost, tačnost i dosljednost inspekcija.
2. Nadležnom tijelu se dostavljaju imena inspektora Komisije, skupa sa drugim odgovarajućim detaljima, koji su dobili zadatak da izvrše inspekciju.
3. Za svaku inspekciju nadležno tijelo određuje koordinatora koji izrađuje praktična rješenja vezana za aktivnosti inspekcije koja će se izvršiti. Države članice dostavljaju Komisiji ime koordinatora i podatke za kontakt u roku od tri tjedna od primitka najave o inspekciji.

Član 9.

(Provođenje inspekcija)

1. Inspektori Komisije provode inspekcije na efikasan i djelotvoran način, posvećujući dužnu pažnju svojoj sigurnosti kao i sigurnosti drugih (*security and safety*). Inspektori Komisije čije ponašanje u toku inspekcije ne udovoljava ovim standardima mogu biti isključeni iz daljnjih inspekcija Komisije.
2. Za praćenje ispunjavanja zahtjeva sigurnosti civilnog zrakoplovstva, koji su određeni u Uredbi (EC) br. 300/2008, koristi se standardna metodologija.

Provođenje inspekcija se zasniva na sistematskom prikupljanju informacija uz korištenje jedne ili više slijedećih tehnika:

- a) promatranja;
 - b) provjere (verifications);
 - c) intervjui;
 - d) pregled dokumenata; i
 - e) testovi.
3. Inspektore Komisije kada vrše inspekcione aktivnosti prati predstavnik nadležnog tijela. Pratnja ne smije utjecati na efikasnost ili djelotvornost inspeksijskih aktivnosti.
 4. Inspektori Komisije nose identifikacijsku karticu kojom se u ime Komisije ovlašćuju inspeksijske aktivnosti i aerodromsku identifikacijsku karticu koja im omogućava pristup svim prostorima potrebnim za inspekciju. Format aerodromske identifikacijske kartice ne smije utjecati na efikasnost ili djelotvornost inspeksijskih aktivnosti.
 5. Testovi se vrše samo nakon prethodne najave i uz usku koordinaciju sa nadležnim tijelom.
 6. Države članice osiguravaju da inspektori Komisije budu ovlašćeni da unose predmete koji će se koristiti za potrebe testiranja, uključujući one koji su, ili koji izgledaju kao, zabranjeni predmeti, u svaki prostor u koji je potreban pristup u toku inspekcije ili kada su u tranzitu ka ili iz inspekcije, u skladu sa bilo kojim dogovorenim protokolom.
 7. Nadležno tijelo se što je prije moguće obavještava o svim ozbiljnim nedostacima utvrđenim tokom inspekcije Komisije. Pored toga, a ne dovodeći u pitanje član 10., inspektori Komisije, kad god je to moguće, na licu mjesta daju nezvanični usmeni rezime svojih nalaza pri završetku inspekcije.

Član 10.

(Izveštaj o inspekciji)

1. U roku od sedam tjedana od završetka inspekcije, Komisija nadležnom tijelu dostavlja izvještaj o inspekciji.

Nadležno tijelo odmah prenosi relevantne nalaze aerodromima, operatorima ili tijelima u kojima je vršena inspekcija.

2. U izvještaju se iznose nalazi inspektora, uključujući sve utvrđene nedostatke. Izvještaj može sadržavati preporuke za korektivne mjere.
3. Pri procjeni provođenja Uredbe (EC) br. 300/2008, primjenjuje se slijedeća klasifikacija
 - a) Potpuno usklađeno;
 - b) usklađeno, ali poboljšanje poželjno;
 - c) neusklađeno;
 - d) neusklađeno, sa ozbiljnim nedostacima;

- e) ne može se primijeniti;
- f) nije potvrđeno

Član 11.

(Odgovor nadležnog tijela)

1. U roku od tri mjeseca od slanja izvještaja o inspekciji, nadležno tijelo Komisiji dostavlja pismeni odgovor na izvještaj koji:
 - a) se bavi nalazima i preporukama;
 - b) pruža akcioni plan, uz navođenje aktivnosti i rokova, za ispravljanje identificiranih nedostataka.
2. U slučaju naknadne (follow-up) inspekcije, odgovor nadležnog tijela se dostavlja u roku od šest tjedana od datuma slanja izvještaja o inspekciji.
3. Kada u izvještaju o inspekciji nisu identificirani nedostaci, nije potreban nikakv odgovor.

Član 12.

(Ispravljanje nedostataka)

1. Ispravljanje nedostataka identificiranih u toku inspekcija se odmah provodi. Kada se ispravljanje ne može odmah izvršiti, provode se kompenzatorne mjere.
2. Nadležno tijelo pismeno potvrđuje Komisiji ispravljanje nedostataka. Ta potvrda se zasniva na aktivnostima praćenja usklađenosti koje vrši nadležno tijelo.
3. Nadležno tijelo se obavještava kada se smatra da po izvještaju o inspekciji nisu potrebne nikakve daljne mjere.

Član 13.

(Naknadne (follow-up) inspekcije)

1. Nakon prijema odgovora i bilo kakvog potrebnog daljnjeg pojašnjenja od nadležnog tijela, Komisija može provesti naknadnu inspekciju.
2. Nadležnom tijelu se daje obavještenje o naknadnoj inspekciji koja će se provesti na njegovoj teritoriji najmanje dva tjedna unaprijed.
3. Naknadne inspekcije se uglavnom usredsređuju na oblasti u kojima su nedostaci identificirani u toku početne inspekcije koju izvodi Komisija.

**POGLAVLJE IV
OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE**

Član 14.

(Informacije za Odbor)

Odbor se redovno obavještava o provođenju programa inspekcija Komisije i o rezultatima njezinih procjena.

Članak 15.

(Obavještavanje nadležnog tijela o ozbiljnim nedostacima)

1. Nadležno tijelo se odmah obavještava ako inspekcija na aerodromu na njegovoj teritoriji otkrije ozbiljan nedostatak za koji se smatra da ima ozbiljan utjecaj na ukupan stepen zrakoplovne sigurnosti u Zajednici. Ova informacija se također odmah dostavlja nadležnim tijelima svih drugih država članica.
2. Nadležna tijela se takođe odmah obavještavaju kada Komisija ima pouzdane informacije o korektivnim mjerama, uključujući kompenzatorne mjere, koje potvrđuju da nedostaci, o kojima je primljeno obavještenje po ovom članu, više nemaju značajan uticaj na ukupan stupanj zrakoplovne sigurnosti u Zajednici.

Član 16.

(Stupanje na snagu)

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana nakon objavljivanja u Službenom glasniku Evropske unije.

Primjenjuje se od datuma navedenog u pravilima za provođenje u skladu sa postupkom pomenutim u članu 4(3) Uredbe (EC) br. 300/2008, ali najkasnije od 29. aprila 2010.

Ova Uredba je obvezujuća u cjelini i direktno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sačinjeno u Briselu , 26. januara 2010.

Za Komisiju
Predsjednik
José Manuel BARROSO